

[K. B. Andersen.]

fremsættelsen af dette forslag om fremtidsforskning har været, om jeg så må sige, at få de næste punkter i forskningsudviklingen sat på dagsordenen efter dem, vi har nævnt i fremsættelsestalen, hvor vi dels peger på nedsættelsen af forskningens fællesudvalg i 1965, dels på oprettelsen af lånefonden for erhvervsforskning i 1966 — det kommer navnlig det næste forslag ved — og endelig på det, ministeren nævnte, loven om forskningsråd fra i foråret.

Jeg vil gerne først takke hr. Bøgholm som ordfører for det konservative folkeparti, fordi han helt på linje med det, vi har forsøgt at ramme med forslaget, i nogle meget korte sætninger for så vidt samlede det stærkere ønske om at kende fremtiden, som den stærke udviklingsrytme fremkalder. Hr. Bøgholm brugte — jeg håber, jeg giver det korrekt — den vending, at det, vi åbenbart tilsigtede, var at intensivere og koordinere den forskning, der her er tale om. Jeg synes ikke, det kan siges bedre og mere positivt, og det er klart, at vi er glædefor denne tilslutning fra det konservative folkeparti.

Jeg er også glad for, at hr. Samuelson gav udtryk for, at det radikale venstre mødte forslaget med sympati, for så forstår jeg, at det går, som det åbenbart går, hver gang vi taler om nydannelser inden for uddannelse og forskning: ministeren står op og er så sur, som politiet tillader, og som det nu passer til tidspunktet på dagen, men derefter står gudskelov det radikale venstre som sådant op og tænder en lille smule mere grønt lys. Det er altså også sket ved denne lejlighed. Det højeste, ministeren kunne svinge sig op til over for et forslag af denne art, var ikke at være afvisende. Det er altid noget, selv om det ikke er meget, men nu får vi jo lejlighed til at drøfte det i udvalget.

Ministeren siger, at det er mærkeligt, at vi kommer med forslaget nu, da vi har vedtaget loven om forskningsråd, og at det er imod linjen i debatten i foråret. Det mener jeg afgjort ikke det er. Det kan da ikke være sådan, at man, fordi vi har vedtaget denne lov om forskningsråd, ikke kan komme med nye initiativer. Dertil kommer, at jeg oven i købet i fremsættelsestalen siger:

„... formen for fondenes administration og indpasning i den bestående forskningsstruktur må undersøges nøjere.“

Det er netop det, som flere var inde på. Vi må i udvalget — sådan forstod jeg i og for sig også hr. Bøgholm — se på, hvordan vi får dette her til at passe ind i det apparat, vi har, og som vi alle sammen enstemmigt har vedtaget for ikke så længe siden.

Ministeren var også inde på, om opgaven ikke kan løses af de eksisterende forskningsråd. Hvis jeg med mit kendskab til disse felter havde ment det, havde jeg ikke fremsat forslaget. Det var vist hr. Kjær Rasmussen, der nævnte den svenske fond. Nu skal vi ikke altid nødvendigvis gå til Sverige, men det kan være værd at nævne, at man i Sverige har en fond nu på 20-25 mill. kr. til brug for universiteter og højere læreanstalter på dette felt, fordi man i Sverige har indset betydningen af at sætte nogle mennesker til at arbejde med det samfund, vi ikke kender.

Hr. Samuelson talte om faren ved bare at forlænge kendte kurver som prognoser for fremtiden. Jeg synes, netop den problemstilling er så vældig vigtig. Når vældig mange af de prognoser, som vi får forelagt — det gælder i de enkelte ministerier, det gælder i dette ting — viser sig at slå fejl i den grad, de gør, er det jo ikke, fordi vi mangler teknik. Jeg bliver lidt bekymret, hver gang nogen kommer og siger: nu har vi fået så meget bedre teknik, så nu kan vi lave bedre prognoser. Ja men herregud — undskyld udtrykket, hr. formand, det må man vist ikke sige, så siger vi noget andet — men bevares, det er jo ikke spørgsmålet om teknik alene, det kommer an på, det er da vældig vigtigt, men det drejer sig jo først og fremmest om at have, skal vi sige viden, fantasi og visioner med hensyn til denne fremtid, netop fordi rytmen skifter så voldsomt stærkt, som den gør; det var det, hr. Bøgholm var inde på. Det er jo det, vi skal prøve at sige: hvad er det, vi skal spørge teknikken om, for at vi kan få de rigtige prognoser? Sådan opfattede jeg også hr. Samuelsons indlæg, at det er det, vi har brug for: hvordan får vi prognoser, der bedre handler om fremtidssamfundet, sådan som det vitterligt kommer til at se ud?

Jeg er ikke grusomt uenig med hr. Morten Lange, når han siger, at det, der måske mest er brug for, er en fondsstyrelse; jeg vil nødig ned på dette med en krone, for så tror jeg nu alligevel vi kommer for kort ad vejen. Men selve det at sige: hvor finder vi en